

A fiúság lelke

Időpont: 1952. augusztus 3. Szentháromság ünnepe utáni 8. vasárnap

Alapige: Róma 8,12-17.

Annakokáért atyámfiái, nem vagyunk adósok a testnek, hogy test szerint éljünk: Mert, ha test szerint éltek, meghaltok; de ha a test cselekedeteit a lélekkel megöldökölték, éltek.

Mert akiket Isten Lelke vezérel, azok Istennek fiai. Mert nem kaptatok szolgaság lelkét ismét a félelemre, hanem a fiúságnak Lelkét kaptatok, aki által kiáltjuk: Abbá, Atyám!

Ez a Lélek bizonyosságot tesz a mi lelkünkkel együtt, hogy Isten gyermekei vagyunk. Ha pedig gyermekek, örökösök is; örökösei Istennek, örököstársai pedig Krisztusnak; ha ugyan vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt is dicsőüljünk meg.

A mai napra kirendelt szentírási szakaszban Pál apostol az istenfiúságról beszél.

1. Az istenfiúság lelke a kegyelem lelke, ez az apostol alapmegállapítása az istenfiúságról. Erre a fundamentumra épül fel egész tanítása. Ez a fundamentum kifejezetten nem tűnik ugyan elő a szakaszból, hiszen a fundamentum általában mindig rejtett, de – amint fundamentum nélkül nem állhat a ház – éppúgy e nélkül az alaptanítás nélkül érthetlenné válik Pál egész tanítása az istenfiúságról.

Erre az alapra utal a szakasz első versében ez a megállapítás: „*nem vagyunk adósai a testnek.*” Egy közös nagy élményre emlékeztet tehát az apostol: az adósságtól való megszabadulásra. Aki hordott már valamikor nyomasztó adósságterhet, az tudja, mit jelent ez. Az ismeri a nyugtalan éjszakákat, amikor felriad az adós s kalapáló szívére szorítva kezét így kiált fel: Jaj, összecsapnak a fejem felett a hullámok! Az ismeri a gondterhelt estét, mikor asztalára hajolva számol az adós. Összead, kivon, szoroz, oszt, költségvetést készít. Egyre idegesebben, mert a megoldás csak nem akar sikerülni. Az ismeri azt a riadt járást, mellyel az adós hitelezői elől bujkál, azt a sok szégyenletes hazugságot, mellyel a bajba jutott ember felelőtlen ségével ígéretet, holott tudja, hogy képtelen az ígéretet valóra váltani. De az ismeri azt a kifejezhetetlen boldogságot is, amint az adósságtól való szabadulás jelent, ami akkor tölti el az ember szívét, amikor így szólhat: Nem vagyok többé adós. Egyenesben vagyok.

Van olyan ország, ahol ezt az ünnepélyes pillanatot meg is ünneplik. Ha egy templomépítés után még fennmaradt adósság s azt a gyülekezet letörlesztette, adós levelét visszakapta, ünnepélyes istentisztelet keretében zúgó hála- és diadalének kíséretében égetik el a templomban az adóslevelet.

Mindennél sokkal nagyobb dolog azonban az, amikor az ember a bűn adósságától szabadul meg, amikor Isten elengedi az adósságunkat, megbocsátja bűneinket. Erre a kereszten végbement nagy váltságra utal az apostol, amikor az istenfiúságról beszél. Az az istenfiúság tehát, amiről az apostol beszél, nem a teremtésen, hanem a váltságon alapszik. Nem azért vagyok Isten gyermeke, mert ő az atyám, aki életre hívott, megteremtett engem. Ezt a jogomat régen elvesztettem. A tékozló fiú is jól látja, hogy nem méltó arra, hogy az atya fiának neveztesse. Maga az atya is megállapítja, hogy a bűn útjára tért fia meghalt a számára. – Csak a kegyelem, a váltság alapján lehetek Isten gyermeke. Úgy, amint a tékozló fiú. Atyám irgalomból visszafogad az elhagyott atyai házba. Az istenfiúság lelke ezért mindenekelőtt a kegyelem lelke.

2. A kegyelmet azonban sohse azért kapjuk, hogy lustaságunk pihenő párnája legyen. Az adósság terhétől megszabadító kegyelem a saját adósaivá tesz bennünket. Elkötelez. Az a kötelezettség, melyre Isten kegyelme elkötelezi a kegyelembe fogadott embert: a test cselekedeteit a lélekkel meg kell öldökölni! Az istenfiúság lelke tehát a harc lelke.

Harcolni kell a test ellen, még pedig vérre menő harcot, életre-halálra való gyilkos harcot! Vajon miért? Ennél a kérdésnél elég Gal 5,19-21-re utalnunk, ahol Pál ezt írja: „*A testnek cselekedetei pedig nyilvánvalók, melyek ezek: házasságtörés, paráznaság, tisztátalanság, bujálkodás. Bálványimádás, varázslás, ellenségeskedések, versengések, gyűlölködések, harag, patvarkodások, visszavonások, pártütések, Irigységek, gyilkosságok, részegségek, dobzódások és ezekhez hasonlók: melyekről előre mondom néktek, amiképpen már ezelőtt is mondtam, hogy akik ilyeneket cselekesznek, Isten országának örökösei nem lesznek.*”. Ide visz a test uralma. S mindez a szégyenletes dolog nem marad titokban. Titokban kezdődik, de nyilvánvalóvá lesz. Gal 5,19 szerint a test cselekedetei nyilvánvalók. Szégyenbe visznek, botrányba fúlnak. Lehet, hogy te ezt most még nem látod, nem hiszed. Játszol a tigriskölyökkel s nem gondolsz arra, hogy az minden nap nő s egyszer rád támad, és szétmarcangol.

Vérre menő módon kell harcolnom ezt a harcot, mert a test is így harcolja. Valakinek a porondon kell maradnia. Vagy én ölöm meg a testet (persze nem az öngyilkosság értelmében, mert ez nem oldja meg a kérdést, sőt a testet segíti célhoz, a kárhozathoz), vagy a test öl meg engem. Azt mondja az ige: „*Ha test szerint éltek, meghaltok.*” /13.a/

Ez a harc nagyon nehéz. Az apostol szerint halálíg tartó. A testet nem lehet megölni, csak megöldökölni. Nem lehet egyszer s mindenkorra elintézni, hanem minden nap újra fel kell venni vele a harcot. Nem lehet gyökeresen kiirtani. Bár harcolnunk kell a gondolataink tisztaságáért is s bűnös kívánságaink ellen is, mégis adjunk hálát Istennek, ha a test cselekedeteit sikerül megöldökölni, vagyis a rajtunk átröppenő gondolat nem rak fészket a fejünkben s a bűnös kívánságból nem születik meg a bűnös cselekedet.

Harcolod-e ezt a harcot? Vagy tűröd, hogy a test uralkodjék feletted s ne te uralkodj tested felett? Csak úgy tessék-lássék harcolod-e, vagy pedig gyilkos elszántsággal? Erre kötelez minket a fiúság lelke.

3. Ebben a harcban a magunk erejére hagyatkozva csak elbukhatunk. A test cselekedeteit csak a lélek által lehet megöldökölni /13.v./, a Szent Lélek által megszállt lélek által. Ezért folytatja az ige így: „*akiket Isten Lelke vezérel, azok Istennek fiai.*” /14.v./ A fiúság lelke ezért az engedelmesség lelke.

Isten Lelke „*vezérel*”. Nem parancsokat osztogat, mint valami vezér, nem kényszerít, mint a rabszolgahajcsár, hanem tanácsol, mint a barát s kézen fogva vezet, mint az édesapa a gyermekét. „Urunk sohasem ragaszkodik a tekintélyéhez; sohasem mondja: Cselekedj így, vagy úgy! Tökéletesen szabadon hagy minket, olyan szabadon, hogy akár arcába is köphetünk, ahogy cselekedték is már emberek; olyan szabadon, hogy meg is ölhetjük őt, amint már tették is egyesek.” /Chambers/ Melanchthon is azt mondja: Isten nem kényszerít úgy, hogy az akarat ne tudna ellenállani, de azt, aki maga is akar, magával ragadja. Ezért fontos, hogy a Lélek vezérlése az emberi akarat engedelmességével találkozzék. Nem a megfélemlített s a büntetéstől féltő ember ijedt és gyáva engedelmességével, nem a muszáj előtt meghajló ember vonakodó engedelmességével, nem a katona bedresszírozott engedelmességével, hanem azzal az engedelmességgel, amellyel a gyermek megy, amerre édesapja keze szelíden vonja, vagy amellyel a barát követi barátja tanácsát, akinek felsőbbrendűségét és jóakarátát feltétlenül elismeri.

Engedelmeskedsz-e így a Lélek vezetésének? Vagy hiába szól a Lélek, hiába int, biztat, tilt, vonz, vagy taszít, te eleresztesz mindent a füled mellett s még a magad feje után? Akkor ne csodálkozz, ha végül is a veszedelembe zuhansz!

4. Isten vezetését csak azok értik meg, akik állandó közösségben vannak vele. Ezért folytatódik tovább így az ige: „*Mert nem kaptatok szolgaság lelkét ismét a félelemre, hanem a fiúságnak Lelkét kaptatok, aki által kiáltjuk: Abbá, Atyám!*” /15.v./ Az Istennel való állandó közösség tehát az imádságban válik valóra, az istenfiúság lelke épp ezért az imádságnak a lelke is.

A fiúság lelke által adott imádságok egészen különleges imádságok. Nem a szolga áll benne remegve félelmetes ura előtt előterjesztve kérését s várva urának döntését, hanem a gyermek beszélget benne édes atyjával boldog csevegéssel, örökös kérdezősködéssel, minden gondolatot eláruló őszinteséggel s minden feleletet igaznak elfogadó tisztelettel.

Ez az imádság kiáltani is tud. Nemcsak a bajba jutott gyermek atyja után kiáltó segélysikoltásával, hanem az atyját meglátó gyermek kiáltó repesésével is: Atyám! Pál itt arám kifejezést is használ. Azt, ahogyan a korabeli gyermekek szokták atyjukat szólongatni, utánuk kiáltani, feléjük repesni.

Így imádkozol-e, vagy tanult mondatok s méltóságos szertartások tömkelegében elvész a benned levő örök gyermek, ki atyja után kiált?

5. Mindebben már benne van az is, hogy a fiúság lelke a reménység lelke. Így fejeződik be a kirendelt szakasz: „*Ez a Lélek bizonyoságot tesz a mi lelkünkkel együtt, hogy Isten gyermekei vagyunk. Ha pedig gyermekek, örökösök is; örökösei Istennek, örököstársai pedig Krisztusnak; ha ugyan vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt is dicsőüljünk meg.*” /16-17.v./ Lehet, hogy nehéz a harcunk, sok a szenvedésünk, de bármilyen nehéz is a harcunk a bűnnel, mégis Isten gyermekei vagyunk, bűnösök, de kegyelmet nyertek, méltatlanok, de kegyelembe fogadottak. S lehet nagyon sok a szenvedésünk, elvehet tőlünk ez a világ sok mindent, mégis örökösök vagyunk, örököstársai Krisztusnak, egyszer ott leszünk, ahol Ő van s miénk lesz vele minden, ami az Övé.

Mindezt pedig nem úgy kell kinevelni magunkból. A fiúság lelkét kapjuk. /15.v./ Méltatlanul és ingyen, kegyelemből. Épp úgy, mint a tékozló fiú. Most is ezt kínálta neked Atyád. Tudod, hogy szolgasorsra sem vagy méltó az atyai házban, azt is csak kegyelemből kaphatnád meg s lám Atyád irgalommal siet feléd s kezében drága ajándékképp ott van a fiúság! Kiálts felé a rég nem mondott gyermeki szóval: Atyám, s borulj a kebelére! Ajkán elhangzik majd a rég nem hangzott szó: Fiam.

Ámen.